

QUAN ARRIBÀ LA FILOXERA A LA POBLA per Anton Bundó

La fil·loxera ataca les arrels causant la mort del cep. La plaga de la fil·loxera arribà a Europa a través de ceps procedents dels Estats Units. L'insecte es propagà per les vinyes franceses a partir de 1863.

La fil·loxera entrà l'any 1878 a l'estat espanyol per tres punts: Málaga, la conca del Duero i Girona. L'any següent ja havia infectat unes vinyes del poble empordanès de Rabós. La seva expansió va afectar totes les vinyes.

Quan arribà la fil·loxera a la Pobla? Tenim un testimoni escrit per Josep Català i Bosqué, de cal Gallissà; en una llibreta anotava les collites, el preu de les olives, ametlles i raïm; també hi deixà constància de la climatologia: pluges, nevades, gelades, junt amb fets importants de la família: matrimonis, naixements, defuncions. Aquest dietari el començà l'any 1898 i s'acaba el 1943.

N'he extret els fragments on es refereix a la fil·loxera i els estralls que va patir a les seves finques de la Comellaflari, la Fumada, l'Esporgada i el Pladenbaques.

"Este año de 1898 se presentó la fil·loxera en algunos puntos que no se conocía". L'any següent escriu: *"Este año se avivó tanto la fil·loxera que se plataron muchos pies americanos, que se vendían al precio de 8 a 9 duros el millar; en la Fumada ne plantamos doscientos en el invierno de 1899 al 1900, y el vino se pagaba a 17 pesetas la carga."*

"Año 1900, acabamos de cullir el 9 de enero; después nos pusimos a plantar americanos, y plantamos entre todos 900 cepos y plantamos en el huerto 600 estacas. Este año empezamos a cullir la vigilia de san Andrés (30 noviembre) y acabamos la vigilia de Reyes, esto era el año de 1900 a 1901; este año la fil·loxera se avivó tanto que pocos eran los cepos que quedaron vivos."

"El año 1904 nevó tanto que hizo 7 nevadas, la primera el 6 de enero y la última el 25 de marzo, el día 2 de marzo hizo una nevada de 3 palmos que hizo una grande destroza de oliveros, porque rompió muchas ramas; este año empeltamos 300 cepos americanos y hicimos 700 arrelats en el huerto, los arrelats se vendían al precio de 9 duros el millar"

A causa de la fil·loxera les collites de raïm de les propietats de cal Gallissà anaren disminuint de les 67 càrregues de l'any 1898 a 27 càrregues el 1901 i a 4 càrregues l'any següent. Més endavant, l'any 1904, quan anota la producció de la vinya, escriu: *"De brema hicimos 13 cargas y de elles 12 eran de cepos americanos"*. Seguint les anotacions de Josep Català trobem que la collita de raïm l'any 1914 ja va ser de 40 càrregues.

Per tancar aquestes notes d'història heu aquí que l'any 1917 escrivia: *"Este año se hizo el primer movimiento sindicalista para la brema y para el aceite, que iba muy bien, de modo que a todos los socios nos salieron las olivas al precio de 21 pesetas la cuartera; nosotros ne hicimos 40 cuarteras por ser muy mala añada y al año siguiente se instituyó el sindicato; la institución del Sinidcato Agrícola se hizo el día 18 de Mayo de 1918."*

